

МАРГАРИТА СЕРГІЇВНА СИРОМЯТНІКОВА,

Харківський національний університет внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0002-3861-1400>,e-mail: mmm42@ukr.net**СУТНІСТЬ І ЗМІСТ ПРАВОВОГО КОМПРОМІСУ ТА ПОДАТКОВОЇ АМНІСТІЇ**

Статтю присвячено визначенню сутності і змісту правового компромісу та податкової амністії. Вивчено сфери застосування правового компромісу в різних галузях права. Визначено основні ознаки, порядок і підстави застосування податкової амністії. Наведено конкретні заходи, які можуть бути вжиті в порядку податкової амністії.

Ключові слова: правовий компроміс, правовий конфлікт, податкова амністія, легалізація грошових коштів.

*Оглядова стаття***Постановка проблеми**

Правове регулювання суспільних відносин повинно спрямовуватись як на виконання функцій держави, так і на забезпечення прав і свобод особи. Досягнення компромісу між інтересами держави та особи, інтересами юридичних і фізичних осіб є запорукою забезпечення законності. Правовий компроміс є одним зі способів встановлення взаємовигідних домовленостей між різними учасниками правовідносин.

Податкова амністія, будучи одним із різновидів правового компромісу, повинна забезпечувати баланс інтересів держави та платників податків. А вже наповнення державного бюджету коштами від податків із легалізованих доходів повинно поєднуватися зі звільненням від юридичної відповідальності колишніх порушників податкового законодавства. Наведені міркування обґрунтовують актуальність обраної теми дослідження.

Стан дослідження проблеми

Питанням правового компромісу та податкової амністії присвячено праці науковців у галузі права. Зокрема, сутність, зміст і основні ознаки правового компромісу знайшли своє відображення у працях С. В. Бобровник, Є. О. Курти, С. М. Некіги, М. С. Новікової, І. О. Трубіна, М. В. Кармаліти, С. С. Турки, Г. О. Усатого. Водночас поняття, сутність, зміст, підстави і порядок застосування податкової амністії відображені у працях Т. Г. Головань, А. І. Золотарьова, І. В. Приходька, О. О. Сльозко, Д. М. Стародуба, Т. М. Шульги та інших дослідників.

У роботі використані наукові праці дослідників, які присвятили свої розвідки сутності і значенню правового компромісу. Зокрема, С. В. Бобровник вивчала сутність та критерії

класифікації компромісу у праві [1]. Проблеми впровадження податкового компромісу в Україні досліджував Т. Г. Головань [2]. Теоретичні аспекти судового компромісу в кримінальному судочинстві України знайшли своє відображення у працях А. В. Калиниченко [3]. Класифікацію компромісу на досудовому слідстві вивчав Є. О. Курта [4]. Компроміс як складову частину механізму дії права досліджував С. М. Некіга [5]. Створення правокомпромісної теорії гармонізації суспільних відносин стало предметом наукових досліджень М. С. Новікової [6]. Правовий компроміс у кримінальному судочинстві вивчав С. С. Туркота [7]. Кримінально-правовий компроміс став предметом дослідження Г. О. Усатого [8].

Низка дослідників вивчали проблеми правової амністії. Кримінально-правові аспекти податкової амністії вивчав А. І. Золотарьов [2]. Сутність податкової амністії та її співвідношення з поняттями «економічна амністія», «фінансова амністія» та «амністія капіталів» [9] досліджував І. В. Приходько. Позитивний досвід податкових амністій розвинених країн для України вивчала О. О. Сльозко [10]. Застосування податкового компромісу та податкової амністії знайшло своє відображення у праці І. О. Трубіна [11]. Поняття податкової амністії та міжнародний досвід її застосування відображені у працях Т. М. Шульги [12].

Мета дослідження

Мета статті полягає у визначенні сутності та змісту правового компромісу та податкової амністії.

Виклад основного матеріалу

Визначенню сутності та окремих характеристик правового компромісу присвячені праці

багатьох науковців. Можливості досягнення компромісу між сторонами спору передбачені у різних галузях права. Наприклад, С. В. Бобровник пропонує таке визначення: «Правовий компроміс – це опосередкований правовими формами, ціннісно-орієнтований засіб упорядкування правового конфлікту, який заснований на взаємних поступках учасників суспільних відносин, метою та результатом якого є стан суспільної згоди і закріплення демократичних цінностей у суспільстві» [1, с. 12]. У свою чергу, С. М. Некіга стверджує, що правовий компроміс – це правова угода двох або декількох осіб, спрямована на певну поведінку в тому чи іншому сумнівному або спірному випадку, що не піддається в цей момент остаточному вирішенню у межах юридичного вирішення справи [5, с. 25].

Інші дослідники розмірковують над метою та основними характеристиками правового компромісу. М. С. Новікова стверджує, що основною метою правового компромісу є вирішення юридично складної ситуації між сторонами. Правовий компроміс передбачає згоду двох або декількох сторін на певну поведінку у спірній або сумнівній ситуації, яка підлягає вирішенню в цей момент, збереження етичної складової змісту, цінностей, охорону прав та законних інтересів людини і громадянина [6, с. 30].

У свою чергу, Є. О. Курта наголошує, що правовий компроміс характеризується такими ознаками:

- опосередковується певною правовою формою (нормами права, правовими принципами, правовими процедурами);
- тягне за собою юридичні наслідки для учасників суспільних відносин, у тому числі у вигляді застосування до них заходів примусу для забезпечення його реалізації [4, с. 54];
- є однією з визначальних засад функціонування демократичного режиму, адже він є основою легітимації влади;
- є ефективним засобом упорядкування правових конфліктів;
- є невід’ємним елементом будь-якої двосторонньої угоди у державах із демократичним ладом [4, с. 54]. Праці зазначених учених характеризують основні ознаки правового компромісу та його мету, але не містять узагальнюючого визначення цього поняття.

Певні науковці, досліджуючи можливості компромісу в окремій галузі права, наводили визначення галузевого правового компромісу. Зокрема, Г. О. Усатий визначає компроміс у кримінальному праві як взаємну домовленість (договір), яка встановлює певні умови звільнення від кримінальної відповідальності

для осіб, які зобов’язуються виконати передбачені кримінальним законодавством нормативно-правові настанови. Такий договір повинен передбачати характер взаємовідносин сторін і їхні права й обов’язки. Г. О. Усатий також зазначає, що під компромісом розуміється інструментальний спосіб вирішення кримінально-правового конфлікту та врегулювання відносин, що виникають на його основі [3, с. 148; 8, с. 77]. С. М. Туркота під кримінально-процесуальним компромісом має на увазі сукупність кримінально-процесуальних норм, що регулюють порядок реалізації правового компромісу: звільнення від кримінальної відповідальності у зв’язку з дійовим каяттям і примиренням винного з потерпілим [3, с. 148; 7, с. 71]. А. В. Калиниченко визначає судовий компроміс як різновид кримінально-процесуального компромісу, укладання якого відбувається в порядку, врегульованому нормами кримінального та кримінально-процесуального законодавства, морально-етичними правилами, у результаті якого досягається згода між сторонами кримінального процесу під час розгляду кримінального провадження в суді щодо порядку розгляду справи в судовому засіданні, обсягу дослідження доказів, міри покарання та інших обставин, що мають значення для вирішення справи по суті, з метою вирішення завдань кримінального судочинства [3, с. 148]. Наведені думки дослідників достатньо ґрунтовно відображують сутність правового компромісу у кримінальному та кримінально-процесуальному праві.

Разом із тим правовий компроміс застосовується й в інших галузях права. С. В. Бобровник зазначає, що правовий компроміс можна спостерігати у цивільному законодавстві, де він виступає в різних формах: правочину (договору), контракту, угоди, конкурсу, згоди. Компроміс є основною цивільного договору [1, с. 33]. Дійсно, у статтях 626–628 ЦК України встановлено, що «договір є домовленістю двох або більше осіб про встановлення, зміну або припинення цивільних прав і обов’язків», «умови договору визначаються на розсуд сторін», «договір вважається укладеним, якщо між сторонами у необхідній формі досягнуто згоди з усіх істотних умов договору»¹. Зазначені положення наголошують на компромісній природі цивільно-правового договору.

¹ Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 17.01.2020).

Значну роль відіграє правовий компроміс й у трудовому праві. Саме на основі компромісу можливе укладення колективного договору на підприємстві та індивідуального трудового договору із працівником. Відповідно до ст. 10 КЗпП України¹ колективний договір укладається на основі чинного законодавства, прийнятих сторонами зобов'язань з метою регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин і узгодження інтересів трудящих, власників та уповноважених ними органів². Згідно з ч. 1 ст. 21 КЗпП України трудовий договір є угодою між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з підляганням внутрішньому трудовому розпорядкові, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін³. Отже, правовий компроміс є основою укладення колективного та індивідуального договорів у трудовому праві.

У працях науковців та законодавстві знайшло своє відображення і визначення податкового компромісу. На думку дослідника Т. Г. Голованя, податковий компроміс – це режим звільнення від юридичної відповідальності платників податків та/або їх посадових (службових) осіб за зниження податкових зобов'язань із податку на прибуток та/або податку на додану вартість [2, с. 58]. І. О. Трубін визначає податковий компроміс як рішення податкового органу, прийняте за погодженням із платником податків у межах адміністративної апеляційної процедури та узгоджене

з керівником податкового органу вищого рівня, стосовно задоволення частини скарги такого платника під зобов'язання останнього погодитися з рештою податкових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом [11, с. 41]. В українському законодавстві підстави і порядок застосування податкового компромісу врегульовані у підрозділі 9-2 «Особливості уточнення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість під час застосування податкового компромісу» розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України⁴.

Таким чином, прийняття рішень у порядку застосування правового компромісу передбачено у різних галузях українського права. Зокрема, у кримінальному, цивільному, трудовому, податковому та інших. Вивчення законодавства та напрацювань дослідників дозволило запропонувати власне визначення правового компромісу: правовий компроміс – це притаманний різним галузям права спосіб узгодження інтересів сторін або вирішення конфліктів, для задоволення взаємних законних інтересів та забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Змістом правового компромісу є взаємні поступки сторін у процесі переговорів для прийняття рішення, яке б задовольняло обох суб'єктів.

Для узгодження інтересів держави і платників податків, досягнення правового компромісу у сфері оподаткування певного значення набуває податкова амністія. У працях різних науковців мітяться різні визначення та характеристики податкової амністії.

Д. М. Стародуб визначає податкову амністію як проведення легалізації доходів фізичних осіб в Україні з чітким визначенням кола відповідальності, від якої звільнятимуться суб'єкти «разового» чи «нульового» декларування [13, с. 38]. І. О. Трубін розуміє податкову амністію як легалізацію коштів, отриманих унаслідок зловживання в податковій сфері, яка застосовується після підтвердження факту скоєння правопорушення, передбаченого чинним законодавством [11, с. 41]. Т. М. Шульга стверджує, що податкова амністія – це специфічний вид звільнення від відповідальності за порушення податкового законодавства, що здійснюється державою з метою легалізації прихованих доходів платників податків та

¹ Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 17.01.2020).

² Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12> (дата звернення: 17.01.2020).

³ Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 17.01.2020).

⁴ Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 17.01.2020).

повернення частини несплачених податків до бюджету [12, с. 262]. На думку А. І. Золотарьова, поняття податкової амністії може вживатися у значенні дозволу громадянам відкрито (легально) використовувати кошти, з яких ними не було сплачено податки або які було незаконно вивезено з країни, з гарантуванням звільнення таких правопорушників від юридичної (у тому числі й кримінальної) відповідальності [14, с. 487]. Виходячи із наведених визначень податкової амністії сутність цього поняття полягає в такому:

- передбачає легалізацію доходів платників податків, з яких податки не були сплачені;
- особа, яка задекларувала такі доходи і сплатила податки, звільняється від юридичної відповідальності;
- після легалізації доходів фізична або юридична особа може на законних підставах використовувати такі грошові кошти.

Характеризуючи ознаки податкової амністії, І. В. Приходько зазначає, що податкова амністія є актом прощення осіб, які здійснили податкові правопорушення. Прощення осіб відбувається у разі, якщо особа, що прагне помилування, здійснює певні дії, спрямовані на легалізацію грошових коштів, отриманих із порушеннями податкового законодавства. Такі дії можуть полягати у повному або частковому декларуванні прихованих сум податків, добровільному внесенні їх у бюджет, подачі добровільної заяви в податкові органи про здійснення податкових порушень та про готовність прийняти всі заходи для ліквідації такого порушення [9, с. 79]. Отже, у разі ухвалення закону про податкову амністію у ньому необхідно передбачити порядок її проведення.

Аналізуючи практику проведення податкових амністій у різних державах світу, О. О. Сльозко наводить такі дані. Існують багато варіантів податкової амністії. У деяких випадках вона може проводитися в межах усєї держави або її окремих федеративних утворень. Податкова амністія може охоплювати різні види податків, зокрема податок на додану вартість, на прибуток, корпоративний податок, податок з доходів фізичних осіб тощо. Під амністію може підпадати виявлена державою податкова заборгованість, щодо якої існують судові спори, а також не виявлена податковими органами заборгованість.

Для проведення податкової амністії в більшості держав необхідним є рішення парламенту, а в деяких вона є предметом референдуму, і вже на його підставі органи влади приймають відповідне рішення. Як правило, податкова амністія надає можливість платни-

кам податків легалізувати свої заощадження, сплативши певну частину заборгованості без сплати штрафних санкцій або уникнувши сплати заборгованості. У кожному випадку платники податків отримують гарантії недоторканності з будь-яких видів відповідальності в разі застосування до них податкової амністії [10, с. 34]. Таким чином, практика проведення податкової амністії є поширеною у різних країнах для забезпечення наповнення державного бюджету.

Характеризуючи сутність і зміст податкової амністії, різні науковці висловлюють певні пропозиції щодо умов її проведення. А. І. Золотарьов наголошує на тому, що оскільки ідея проведення «податкової амністії» безпосередньо стосується правових наслідків злочину, оголошенню цього заходу повинне передувати узгодження його із чинним кримінальним законодавством, яке може бути здійснене одним із наступних способів. По-перше, внесенням змін до КК України. По-друге, ухваленням одночасно із рішенням про детінізацію економіки закону про амністію осіб, які ухиляються від сплати податків за умови легалізації ними об'єктів оподаткування, а також осіб, що незаконно вивезли або перевели кошти за межі України – за умови повернення в Україну таких коштів. У разі ухвалення державою рішення про податкову амністію у ньому обов'язково повинні чітко розмежовуватися доходи, отримані некримінальним способом, і доходи, отримані шляхом скоєння злочинів, з урахуванням характеру цих злочинів [14, с. 486].

Т. М. Шульга стверджує, що використання інституту податкової амністії як різновиду амністії взагалі може бути обґрунтовано багатьма його позитивними характеристиками. По-перше, податкова амністія дозволяє повернути до бюджету певну частину податкових боргів платників податків, які за допомогою інших способів отримати було б навряд чи можливо. По-друге, відповідний захід з боку держави стимулює платника податків дотримуватися податкової дисципліни. По-третє, запровадження такої амністії дозволяє «вбачити» правопорушників, зменшити ймовірність вчинення повторних правопорушень та виключити із кола порушників тих осіб, які стали такими випадково та вчинили незначні податкові правопорушення. По-четверте, проведення податкової амністії може створити відповідні передумови до посилення відповідальності за податкові правопорушення та забезпечення дотримання податкової дисципліни [12, с. 263].

Таким чином, сутність податкової амністії, з одного боку, полягає у звільненні платників

податків, які отримали грошові кошти із порушенням податкового законодавства, від юридичної відповідальності. А з іншого боку, сутність податкової амністії передбачає наповнення державного бюджету за рахунок сплати податків з легалізованих грошових коштів. При цьому прийняття рішення про легалізацію грошових коштів повинно здійснюватися в певному процесуальному порядку: на підставі поданої громадянином заяви та прийнятого органом державної влади рішення.

Нині у Верховній Раді України зареєстровано проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей застосування спеціального декларування за порушення фізичними особами податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, що мали місце до 31 грудня 2018 року» від 2 вересня 2019 р. № 485-ІХ. Він передбачає спеціальне декларування – режим звільнення платників податків від юридичної відповідальності за порушення податкового законодавства, що мали місце впродовж будь-якого податкового періоду до 31 грудня 2018 року включно, за умови подальшої сплати податкових зобов'язань, в порядку, строки і розмірах, встановлених підрозділом 9-3 ПК України, та виконання інших умов, встановлених підрозділом 9-3 ПК України. Скористатися спеціальним декларуванням можуть фізичні особи – резиденти, в тому числі самозайняті особи, а також фізичні особи, які не є резидентами України, але які були резидентами на момент отримання (набуття) об'єктів декларування і які відповідно до ПК України є чи були платниками податків¹. Водночас ухвалення цього законопроекту та впровадження його в життя є питаннями майбутньої законотворчої та правозастосовної практики.

Список бібліографічних посилань

1. Бобровник С. В. Компроміс у праві: сутність та критерії класифікації. *Часопис Київського університету права*. 2011. № 2. С. 9–13.
2. Головань Т. Г. Проблеми впровадження податкового компромісу в Україні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2016. № 5 (14). С. 55–59.
3. Калиниченко А. В. Теоретичні аспекти судового компромісу в кримінальному судочинстві України. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 3. С. 147–152. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2016/03/28.pdf> (дата звернення: 17.01.2020).

Отже, можемо запропонувати визначення податкової амністії як легалізації грошових коштів, отриманих із порушеннями податкового законодавства, у законодавчо встановленому порядку за умови сплати податків, яка має наслідком звільнення винуватої особи від юридичної відповідальності. Зміст податкової амністії полягає у легалізації доходів платників податків, отриманих із порушеннями податкового законодавства, звільненні від юридичної відповідальності особи, яка їх задекларувала і сплатила податки. Після легалізації доходів фізична або юридична особа може на законних підставах використовувати такі грошові кошти.

Висновки

Вивчення наукових досліджень та законодавства обумовлює наступні висновки щодо сутності і змісту правового компромісу та податкової амністії.

Правовий компроміс – це притаманний різним галузям права спосіб узгодження інтересів сторін або вирішення конфліктів, для задоволення взаємних законних інтересів та забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Змістом правового компромісу є взаємні поступки сторін у процесі переговорів для прийняття рішення, яке б задовольняло обох суб'єктів.

Податкова амністія – це легалізація грошових коштів, отриманих із порушеннями податкового законодавства, у законодавчо встановленому порядку за умови сплати податків, яка має наслідком звільнення винуватої особи від юридичної відповідальності. Змістом податкової амністії є легалізація грошових коштів, отриманих із порушеннями податкового законодавства, та звільнення винуватої особи від юридичної відповідальності за такі порушення.

¹ Проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей застосування спеціального декларування за порушення фізичними особами податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, що мали місце до 31 грудня 2018 року : від 02.09.2019 № 1232 / ініціатор Д. О. Гетманцев // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66610 (дата звернення: 17.01.2020).

4. Курта Є. О. Класифікація компромісу на досудовому слідстві // Актуальні проблеми кримінального судочинства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Донецьк, 21 листоп. 2013 р.). Донецьк, 2004. С. 43–53.
5. Некига С. Н. Компромисс как составляющая механизма действия права. *Ученые записки Таверического национального университета имени В. И. Вернадского*. 2013. Т. 26 (65), № 2. С. 38–44.
6. Новікова М. С. До питання створення правокомпромісної теорії гармонізації суспільних відносин. *Право України*. 2006. № 1. С. 29–33.
7. Туркота С. С. Правовий компроміс у кримінальному судочинстві. *Право України*. 2001. № 12. С. 69–71.
8. Усатий Г. О. Кримінально-правовий компроміс : монографія. Київ : Атіка, 2001. 128 с.
9. Приходько І. В. Сутність податкової амністії та її співвідношення з поняттями «економічна амністія», «фінансова амністія» та «амністія капіталів». *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2007. Вип. 43, т. 2. С. 75–80. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.43/part_2/18.pdf (дата звернення: 17.01.2020).
10. Сльозко О. О. Позитивний досвід податкових амністій розвинутих країн для України. *Світова економіка та міжнародні відносини. Інтелект XXI ст*. 2015. № 5. С. 27–35.
11. Трубін І. О. Застосування податкового компромісу та податкової амністії. *Фінансове право*. 2014. № 2 (28). С. 39–42.
12. Шульга Т. М. Поняття податкової амністії та міжнародний досвід її застосування. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 1. С. 261–263.
13. Стародуб Д. М. Правове регулювання декларування доходів фізичних осіб: ретроспективний аналіз. *Фінансове право*. 2014. Вип. 4. С. 36–38.
14. Золотарьов А. І. Деякі кримінально-правові аспекти «податкової амністії». *Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки*. 2004. Вип. 26. С. 483–488.

Надійшла до редколегії 23.01.2020

СЫРОМЯТНИКОВА М. С. СУЩНОСТЬ И СОДЕРЖАНИЕ ПРАВОВОГО КОМПРОМИССА И НАЛОГОВОЙ АМНИСТИИ

Статья посвящена определению сущности и содержания правового компромисса и налоговой амнистии. Изучены сферы применения правового компромисса в различных отраслях права. Определены основные признаки, порядок и основания применения налоговой амнистии. Приведены конкретные меры, которые могут быть приняты в порядке налоговой амнистии.

Ключевые слова: *правовой компромисс, правовой конфликт, налоговая амнистия, легализация денежных средств.*

SYROMIATNIKOVA M. S. ESSENCE AND CONTENT OF LEGAL SETTLEMENT AND TAX AMNESTY

The article is focused on defining the essence and content of legal settlement and tax amnesty. The main features and areas of applying legal settlement in various fields of law have been studied. The legal principles of reaching a legal settlement in civil, labor, tax and criminal procedural law have been studied. The author has suggested own definition of a legal settlement. The content of a legal settlement has been defined as the achievement of mutual concessions of the parties within the legal norms.

The main features, procedure and grounds for tax amnesty have been determined. The author has provided specific measures that can be taken under the tax amnesty. The procedure for legalization of funds and release of the perpetrator of violations of tax legislation from legal liability under the tax amnesty has been highlighted. The author has presented conclusions of researchers who studied the practice of tax amnesty in different countries. The author has suggested own definition of tax amnesty.

Key words: *legal settlement, legal conflict, tax amnesty, money laundering.*